

See oli esimesel Kiruvere Käräjate aastal, kui kuningas Lennart Naerusuine käskis maksustada kogu soola ja tuua temale igalt vankritäielt kaks kotti soola. Ja paljud olid vihased selle pärast, sest sool on kallis ja seda ei anna keegi ära kergelt.

Seal oli üks mees, nimega Indrek Ilus, kes oli läinud viikingiks ja võidelnud Miklagardis Bütsantsi kuninga eest ja oli kogunud palju rikkust ja mitmeid järgijaid seal. Ja tema sõber oli surnud ja jätnud oma talu ja oma vara temale päranduseks. Aga kui Indrek Ilus tuli tagasi Eestimaale, nägi ta, et see talu oli läinud teise kätte – surnud mehe noor sugulane nimega Andrus oli talu enesele võtnud – ja nii oli tekkinud tüli, kes on õige omanik.

Ja see Indrek tõi oma kohtuasja kuninga ette Käräjatel ja kuningas otsustas, et nad peavad võitlema Holmgangi kolme kilbiga, kumbki seismas oma mantlil. Ja kumbki tohib lüüa kolm korda ja peab siis ootama teise kolme lööki. Ja mõlemad võitlesid hästi ja nende võimsad hoobid purustasid kilpe ja Indrek Ilus oli kaotanud üheainsa kilbi aga purustanud kaks Andrus oma. Aga siis Andrus libastus ja astus oma mantlilt välja. Ja tava kohaselt kaotas ta niiviisi Holmgangi. Aga tema ja tema sõbrad ei olnud sellega mitte nõus ja haarasid relvad Indreku ja tema meeste vastu. Ja kuigi kuningas Lennart püüdis rahu säilitada, puhkes lahing ja varsti katsid surnud mehed Käräjate kohta.

Ja juhtus, et Indreku mehed olid osavamad ja paremini relvis ning Andrus langes ja tema mehed jäid alla. Rahu taastati kiiresti aga kuningas Lennart oli väga tõre selle pärast. Ja kui tema ette tulid soolakaupmehed paluma, et ta oma maksu leevendaks, siis vastas ta üsna kurjalt ja keeldus.

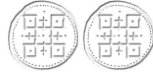
Ja samal aastal juhtuski, et osad soolakaupmehed ei täitnud kuningas Lennart Naerusuise käsku ega maksnud temale maksu oma soola pealt. Ja nad palkasid omale salga sõdalasi Lätist ja Liivist enestele kaitseks kuninga meeste vastu. Ja nende palgatute seas oli ka üks kaval sõdalane Edvards, keda kutsutakse Sepaks.

Ja nende sõdalaste kaitse all käskisid kaupmehed oma soola viia turule, kus see müüduks suure kasumi eest. Aga kuningas Lennart kuulis sellest ja käskis oma mehi minna, leida see soolavor ja sool ära võtta kättemaksuks. Ja kuninga mehed ja mõned teised, kes tulid kaasa saagihimust, läksid metsa väiksestes gruppides, sest nii kuningas kui tema väejuhid alahindasid voorikaitsjaid ja Edvards Sepa kavalust.

Edvards ei saatnud oma sõdalasi laiali väiksestes salkades, vaid hoidis neid koos ja tal oli plaan kuidas varitseda kuninga mehi. Ja nii juhtuski, nagu ta oli plaaninud, et kuninga meeste väiksesed salgad langesid kergesti läti sõdalaste varitsustes ja peaagu kõik neist tapeti. Ja isegi kuninga oma ihukaitsjad, kes metsa läksid, langesid peale vihast võitlust. Edvards ise sai raskesti haavata ses võitluses aga jäi ellu ega langenud nagu mõned rääkisid.

Ja soolakaupmehed viisid oma soola turule ja said suure kasumi kuninga käsu vastaselt. Ja kuningas oli väga vihane, aga ei saanud midagi teha ja asi jäeti nagu see oli. Ja räägitakse, et kui ta iganes selle asja peale mõtles, siis kuningas Lennart ei olnud naerusuine, vaid tema suu oli vihast kõver.

See oli Kiruvere Käräjate teisel aastal kui kuningas Lennart Naerusuine oli seadnud oma aujärje ja valitsuse Kiruvere külla ja oli seal kohtunik ja tüliasjade lahendaja. Ja paljud tõid oma tüliasju tema ette nii nagu on maal kombeks. Ja seal oli üks noor naine, keda oli kosinud üks sõdalane aga siis maha jätnud teise naise pärast, kes oli lapseootel. Ja hüljatud tüdruku pere oli juba teinud ettevalmistusi ja kulutanud oma vara pulmade jaoks, nagu on sünnis. Kuningas Lennart Naerusuine kuulas ära mõlemad pooled ja käskis, et mees nüüd võtaks naiseks mõlemad, sest oli antud vandeid ja au tuli hoida.

Samuit toodi teisi väiksemaid asju ja tülisid kuninga ette, nagu üks vaene naine, kelle linad olid rikutud tema naabri sigade poolt. Ja naine oli Setumaalt, kaugelt lõunast ja tuli välja et ei kuningas ega tema mehed ei mõistnud naist. Aga tuli mees kes mõistis ja kohtuasi esitati. Ja kuningas käskis, et naaber, kes oli üpris rikas mees, peab maksma naisele veerandiku oma nisusaagist ja lisaks maksma kuningale kohtupidamise eest.

See juhtus samal, Kiruvere Käräjate teisel aastal, kui võõrad sõdalased, kuuldes Kiruvere küla rikkusest ja jõukusest, tulid sõja ja röövimisega Kiruvere maadele. Ja paljud, kes liikusid küla ümber ja mõned kaupmehed, kes sõitsid turule langesid nende saagiks. Ja Kiruvere kuningas Lennart, keda hüütakse Naerusuiseks, sai sellest kuulda ja puhus oma sõjasarve ning kutsus kokku oma sõdalase, sõpru ja vasalle. Ja tulid paljud, nagu Indrek, keda hüütakse Ilusaks, kaugelt Rotelevikust ja Gytautas Tugev Leedumaalt ja palju teisi. Ning Lennart, kogudes malevat, läks röövleid otsides külast välja.

Ja juhtus nii, et kui sõdalasi oli külla jäänud õige vähe, tungisid sinna röövliid ja riisujad. Ning nad võtsid ära palju vara ja viisid ära mõned kaunid tütarlapsed vangiks. Kuid kära ja kisa oli kaugele kuulda ja nii said kuningas Lennart õige pea asjast teada ning ajas röövliid külast minema. Ja need läksid lähedalasuva mäe tippu, mida nimetatakse Tornimäeks, kus nad kiiruga tegid enesele kindlustatud laagri. Ning kuningas Lennart Naerusuine kogus kokku oma sõdalased ja läks malevaga röövleid karistama. Ta piiras sisse Tornimäe ja saatis ette piilurid siit ja sealt, et katsuda ja näha vastase kantsi. Saades teada, mis vaja, puhuti pasunaid ja kogu malev asus mäe ründama. Et mägi on kõrge ja järsk, ei olnud see mitte lihtne ja kantsis olevad kaitsjad pildusid õige rohkesti nooli ja kive ründajate vastu. Ning mõnigi ründajaist langes noolest tabatuna. Kaitsjaid aga ei olnud palju ja nad piirati mäetipus sisse ning torgati odadega läbi. Vapraimad neist aga tungisid uljalt läbi maleva välja ja pääsesid niimoodi minema, jättes maha küll kogu röövitud vara ja vangid.

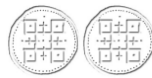
Saadud võit röömustas kõiki, kuid kuningas lasi juba samal õhtul pidusöögil kuulutada, et ka pääsenud röövliid leitakse juba järgneval päeval ja tapetakse armutult. Ka võõrad sõdalased said sellest kuulda ja valmistasid ette kurja nõu, kuidas kuningas Lennart Naerusuine salakavalal kombel löksu püüda ja tappa.

Malev asus sõjaretkele kogu aus ja uhkuses teisel päeval. Seal läksid kõige kuulsamad ja paremad ning rohkesti lihtsõdalasi. Tuntuim nimi ses salgast oli Gytautas Tugev oma leedulastega, kes oli andnud vennaliku truudusevande Lennartile. Rohkesti oli ka Rävalla mehi, kes moodustasid põhialga oma kuninga Lennartiga eesotsas ja mõned sõdalased Rotelevikust, aga ilma oma pealiku Indrek Ilusata, kes oli joonud liig rohkelt mõdu eelmisel ööl ega suutnud niimoodi marssida. Kuningas aimas vaenlase kurja nõu, kes just teda tabada ja tappa tahtsid ning kandis nende eksitamiseks sel

sõjaretkel laenatud turvist ja kiivrit. Kuninga kavalus oli lausa nii suur, et ta ka oma saapad ja uhked sääremähised vahetas lihtsõdalase pastelde ja rasude vastu, et teda mitte ära ei tuntaks.

Vaenlased oli seadnud maleva teekonnale mitmeid varitsusi ja lõkse, kuid et nende seas oli olnud ühtset juhti ega pealikku, tegutsesid nad kõik eraldi. Malev aga liikus heas korras ja kindla juhtimise all ning nii ei olnud neil raske vaenlase väikeseid salku puruks lüüa, kes küll korduvalt malevat ründasid, kuid mitte ei suutnud leida kuningat. Imelikul kombel oli palju abi ka malevale järgnevast lihtrahvast, kes mustema töö jaoks ja muidu abiks kaasa liikus. Nimelt hoiatasid need sageli malevat ootamatult ründavate vastaste eest, kel niimoodi läks nurja malevat üllatada.

Päeva lõpuks olid vaenlased löödud puruks ja nende surnukehi oli kogu ümbrus täis. Kuningas viis oma maleva tagasi Kiruverre külla, kus võitu pikalt ja pidulikult tähistati nagu on kombeks.

See juhtus kolmandal Kiruvere Käräjate aastal, kui kuningas Lennart, keda hüütakse Naerusuiseks, pidi end kaitsma oma vaenlase Edvardsi eest, keda hüütakse Sepaks. Isegi kõige vanemad ei mäleta, miks need kaks kuulsat sõdalast vaenus olid, kuid vähesed küsisid seda kui Edwards kogus suure sõjaväe ja tuli sõjaga Lennarti vastu.

Ja temaga tulid sõdalased paljudest maadest, tuli palju lätlasi Latgalest ja Semgalest ja osa isegi Liivi aladelt. Isegi mõned Rävalla palgasõdurid olid nende seas ja ühinesid Edwardsiga tema sõjakäigul. Ja tuli ka salk leedulasi Taraila Vägeva juhatusel, et otsida kuulsust ja rikkusi sõjas.

Seda kuuldes puhus Lennart Naerusuine oma sarve ja kutsus oma sõdalasi, sõpru ja vasalle sõtta. Enamus neist tulid Rävallast Lindanise kantsist, kuid tuli ka Indrek, keda kutsutakse Ilusaks, oma sõdalastega Rotelevikust. Paljud tulid, kuid mõned kartsid vaenlase suurt hulka ning ei vastanud oma kuninga kutsele. Nähes, et tema väesalk on liialt väike vastase suure hordi kõrval, taganes Lennart Kiruvere külast, kus oli tema aujärg ja liikus lähedalasuvale saarele, mida kutsuti tollal Sipelgasaareks. Ja et vesi seal on madal sai sõjavägi saarele liikuda jalgsi. Kuid mõned olid siiski nii hirmul uppumise kartuses, et nad oma turvised ja raskemad relvad ära viskasid vette minnes ja mõned keeldusid vette minemast ning ei uskunud võitu ja jätsid oma kuninga maha.

Ja Lennart käskis ehitada saarele kindlustatud laagri ja tema sõdalased langetasid puid ja ehitasid pallisaadi. Varsti oli kuulda Edwards Sepa sõjasarvi ja tema vägi piiras Kiruvere küla. Kuuldes, et tema vaenlane on põgenenud saarele, käskis Edwards oma sõdalastel mitte asuda küla riisuma, kutsus kokku oma väejuhid ja käskis asuda Lennartit jälitama. Seal juhtuski, et tema käsud seadis kahtluse alla Taraila Vägeva leedulaste salgast. Ja nii nagu on komme, valisid kõik sõjamehed uuesti omale juhi. Ja selgus, et enamus oli Edvardsi poolt, kes keelas kohalike talupoegade ja käsitöölise riisumise, mida mõned tema väest ihkasid teha.

Ja nii alustas ka Edvardsi vägi liikumist Sipelgasaarele. Ja mõned ütlevad, et karistuseks oma ülbuse eest, mõned aga et oma kuulsusejanus läks Taraila oma sõjameestega kõige ees läbi vee. Tõeliste sõdalastena ei visanud nad ära oma turviseid ja kiivreid uppumishirmus, vaid ujusid julgelt kõige raske varustuse ja relvadega saarele, et leida vaenlane. Ja Edwards hoiatas oma sõdalasi, et Lennart on kaval ja võib põgeneda laenatud rõivas ja turvises ning käskis tappa kõik need kes saarel on, et tabada oma vaenlane.

Kuid Lennart vajab aega, et lõpetada oma laager ja nii kutsus ta oma sõjameeste seast kedagi, kes läheks kõige ette ja hoiaks vaenlast kinni, kuni pallisaad valmis saab. Ja algul ei astunud mitte keegi esile, sest see oli ohtlik ülesanne. Aga siis astus esile Andrus Kõvernäpp ja võttis selle asja enda peale. Ja ta läks saare otsa, kus Edvardsi malev vett ületas. Ja paljud laagrinaised ja teised, kes malevaga koos liiguvad tulid üle vee koos sõdalastega. Ja nii kummaline kui see ka tundub, juhtus nii et nemad olid esimesed kes saarele jõudsid ja liikusid sisemaale. Aga nad peatusid Andrust nähes, kes oli otsustanud, et ennem langeb kui kedagi läbi laseb.

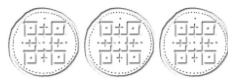
Ja nii oli ta oma valvekohal kui leedulaste salk ründas ja alustas lahingut. Kuigi ta oli üksi mitme vastu ei taganenud Andrus mitte, vaid tõmbus puude vahele, kus ta sai paremini end kaitsta. Ja see oli Taraila ise koos teise kuulsa leedu sõdalase Ragnarasega, kes teda ründasid ja esimestena mõõgad ristasid. Taraila aga, janunedes kuulsuse järele, hüppas liialt kärsitult, libises ja kukkus Andruse

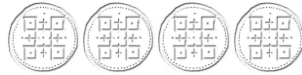
mõõga ette. Ja sellest ohust päästis tema Ragnaras, kellela Taraila oleks kindlasti langenud. Ja kuigi ta võitles hästi, langes Andrus varsti leedulaste mõõkade all ning tema luud jäeti pleekima puude vahele. Ja paljud noist, kes malevaga koos liikusid, tulid ja panid lilli ja värskaid lehti tema hauale, sest tema vaprus oli paljudele näha olnud.

Aga Edvardsi vägi oli varsti kaitsjate ligi ja lahingusarved hüüdsid mõlemal poolel. Ja nagu on kombeks hüüdsid mõlemad pooled solvangid ja sõimu üksteisele enne liginemist. Ja juhtus nii, et Lennart Naerusuine oli alati eelistanud kahekäekirvest oma relvana ega katnud end kilbiga nagu teised. Ja kuna tema väge oli vähem, saatis ta oma ihukaitsjad kilbirivisse ja jäi üksi. Seda nähes haaras Edwards Sepp viskoda ja heitis selle oma vastase pihta. Ja tema silm oli täpne ja käsi kindel, sest viskoda tabas Lennartit rindu ja läbis tema turvise ning ta langes. See põhjustas palju segadust ja arvates, et tema vaenlased on löödud, jooksid laiali ka Edvardsi ihukaitsjad. Ja juhtus et üks Lennarti sõdalastest nimega Lauri, keda hüütakse Vareseks, leidis Edvardsi kaitsetuna ja ründas teda odaga. Olles äsja võitnud oma vaenlase, langes Edwards ka ise, odast läbistatuna. Ja nii kaotasid mõlemad malevad oma juhi ja lahing oli nüüd üks suur segadus ja arusaamatus.

Paljud Edwardsiga tulnud sõdalased, eriti eesti hõimude hulgast, olid tulnud vaid tema pärast ja ei tahtnud sõdida ilma oma kuningata. Ja nad jätsid maha ründajate lipu ja liitusid laagris olevate kaitsjatega. Ja juhtus nii, et üks sõdalane Priit, keda kutsutakse Paadimeheks, hüüdis oma sõbrale Lauri Varesele, samale kes tappis Edvardsi, et too oma odaga torkaks läbi ühe pöõsa. Ja kuigi ta ei teadnud milles asi, tegi Lauri nagu öeldud. Ja juhtus nii, et Taraila Vägev oli just teisel pool pöõsast ja ta sai nii pihta odaga ja langes. Nüüd oli langenud kolm kuningat ja segadus oli veel suurem. Ja see oli verine ja julm taplus ning ilma juhatuseta löödi ründajad segamini ja paljud neist langesid. Aga teised tahtsid jätkata laagri piiramist ja lahing jätkus. Kuid mõned neist tungisid laagrisse ja kindlustasid end seal. Ja juhtus nii, et kaitsjad pidid nüüd ründama omaenda laagrit. Ja jälle kolisesid kilbid ja purunesid taprite all, mõõgad suplesid veres ja odad läbistasid mehi ja turviseid. Ning lõpuks löödi viimased maaletunginud lätlased ja leedulased taganema ja nad kõik langesid ning nende luud kuhjusid laagrirusudel.

Ja seitsaadik kutsutakse Sipelgasaart mõnikord Kolme Kuninga Saareks või Kuningatesaareks, kuna nii Lennart Naerusuine, kui Edwards Sepp, kui ka Taraila Vägev on maetud sinna. Ja nende kõrval lebab seal palju kuulsaid ja vägevaid sõdalasi, nende luud vedelemas puude vahel.

See juhtus Kiruvere Kärjate neljandal aastal, kui uus kuningas valiti sõdalasi juhtima ja tema nimi oli Lennart Muigav, kes oli kauge sugulane kadunud kuningas Lennart Naerusuisele. Ja uus kuningas tegi kõik selleks, et enda võimu kindlustada ja nii korraldas uhke pidusöögi Kärjatel, kus kõiksugu võõramaa jooke ja sööke pakuti ning meelt lahutati tantsu ja muusikaga. Lisaks sellele näidati üht imelist kunsttükki, kus kuninga sõbrad Lätist, nimega Ugunszime, näitasid üht lugu tehes selle justkui elusaks kujude ja varjudega. Ja tõepoolest muutus lugu elavaks ja kõik vaatajad olid imestusega löödud. Ja hilja õhtuni käis pidutsemine.

Ja kõik oli hästi, kuni mõned noored sõdalased jäid väga purju ja solvasid kõiki oma matsliku käitumisega pidusöögil. Seda ei kannatanud kuninga sõbrad ja nad kutsusid joodikud duellile. Ja seal oli Martinš ja Peteris ja teised, kes tõusid püsti ja nõudsid õigust.

Ja järgmisel päeval võideldi õiguse peale ja et joodikud ei vabandanud ega maksnud solvangu eest, siis võitlesid nendega Martinš ja Peteris, kes võitsid ja löid oma vastased pikali. Ja kõik rõõmustasid selle üle, sest nii oli õige ja hea.

Aga siis saabusid kurjad sõnumid sellest, kuidas suur sõjasalk lätlasi oli saabunud rüüstama ümbruskonna maid. Ja juthis neid sõdalasi üks Eidis Hirmus, kes oli tuntud kui võitmatu sõdalane. Ja kuningas kuulis, et rüüstajad olid maabunud laevadega ja teinud laagri ühele saarele, kuid ta ei teadnud kuhu. Ja nii kogus kuningas oma sõdalased ja paljud tema külalistest tulid kaasa.

Seal oli kuninga vana sõber Indrel Ilus Rotelevikust, Ragnaras Leedukas ja ka Taraila Taraila poeg, kes oli tulnud nõutama teadmist oma isa surma kohta eelmisel aastal. Ja ta kuulis, et tema isa oli läinud koos Edvards Sepaga Lennart Naerusuise vastu ja oli langenud. Aga need kes talle seda lugu rääkisid andsid mõista, et tema isa oli reedetud lätlaste poolt ja saadetud hukkuma eespool teisi. Taraila Taraila poeg oli väga vihane seda kuuldes ja teada saanud sõjakäigust läti rüüstajate vastu, vandus oma mõõga kuningale ja läks temaga.

Ja kuningas Lennart asetas oma sõdalased laevadele, aga et laevu ei olnud piisavalt, pidid sõdalased minema kahes jaos. Ja saar, millel maabuti, kannab nime Kolme Kuninga Saar ja see on pikk ja kitsas, aga kaetud puudega ja täis ohte ning õudusi. Saabunud saarele pidid kuninga mehed taluma ränki katsumusi ja liikuma läbi metsa. Õnneks saabus varsti teine osa sõjaväest ja koos otsiti märke Eidis Hirmsa laagri kohta. Aga seda ei leidnud nad mitte.

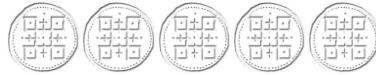
Nii jagunes malev uuesti ja osa sõdalasi sõudsi laevadel ranna lähedal ja teised marssisid mööda maad. Ja paadimees nimega Priit leidiski rüüstajate laagri ja andis sellest teistele märku. Eidis Hirmus oli leidnud hea koha oma laagriks ja langetanud puid ning ehitanud pallisaadi kaitseks. Ja kuninga meestel oli väga raske ronida järsust nõlvast üles ja püüda pallisaadi purustada. Seal toimus suur lahing ja paljud langesid seal. Vapralt ründasid kuninga mehed laagrit ja vihaselt võitlesid nendega rüüstajad. Mitu korda joosti pallisaadile tormi ja iga kordi löödi kuninga mehed tagasi. Kuid lõpuks murdsid kuninga mehed laagrisse sisse ja tapsid kõik seal. Ja nagu on kombeks neis asjus, palju vara ja röövsaaki korjati ja paljud sõdalased jooksid laiali kuninga lipu alt ning vähesed jäid.

Aga nagu selgus, Eidis Hirmus ei olnud ise laagris, vaid oli parajasti rüüstamas ja saabus nüüd koos oma meeskonnaga ja röövsaagiga. Ja ta nägi, mis oli juhtunud aga nägi ka, et kuninga malevas ei olnud

enam korda. Ja kuigi tal oli vähem mehi, ründas ta ootamatult ja vallutas oma laagri tagasi. Ja kuninga sõdalased põgenesid laiali ja paljud langesid ja paljud said haavata. Kuningas Lennart puhus oma sarve ja kogus kokku kõik keda sai ja neid oli väga vähe järgi. Kuninga malev oli nüüd teisel pool laagrit ja ära lõigatud laevadest. Ja paljud kuninga väest kaotasid julguse ja põgenesid aralt, jättes maha oma kuninga, oma röövsaagi ja oma au. Ja kuninga sõber Indrek Ilus sai haavata ja kanti oma meeste poolt laevale. Aga teised jäid ja tegid uue kilbirivi koos kuningaga. Ja kuninga sõbrad olid ka seal, Ragnaras ja Taraila Taraila poeg. Vapralt ja suure auga ründasid nüüd kuninga mehed ja sama vapralt ja suure auga võitlesid nendega rüüstajad. Palju verd valati tol põeval ja mitmed mehed kaotasid oma elu. Ja mõõgad lõikasid liha ja luud, kilbid purunesid ja odad läikisid verest. Aga kui lahing lõppes, seisis kuninga mehed lahinguväljal ja olid võitnud. Eidis Hirmus, nähes, et lahing läheb tema vastu, läks laevade juurde, kuid ei põgenenud. Ta taganes heas korras väheste meestega ja raius maha kõik, kes teda ründasid. Ja et kuninga mehed oli väsinud sellest päevast, õnnestus tal põgeneda lähimale laevale. Et aga laev oli väike ja Eidise mehi liiga palju, siis heitsid nad oma relvad ja turvised laevale ja ujusid ise järgi, hoides köiest. Ja kuigi see tegi laeva väga aeglaseks, ei jälitanud seda keegi, sest lahing oli võtnud kõigilt jõu ja verejanu.

Ja nii juhtuski, et uus kuningas Lennart Muigav võitis suure lahingu ja mitmeid lugusid vaprust ja aust räägiti tollest päevast. Aga kuningas teadis, et Eidis Hirmus oli elus ja et ta tuleb tagasi kätte maksma.

See juhtus Kiruvere Kärjate viiendal aastal, kui maa paremad ja vägevad tulid kokku ning arutasid asju nii nagu kombeks. Ja seal oli kuningas Lennart oma rahvaga ning Indrek Ilus oma inimestega Rotelevikust ja palju teisigi. Et kuningas Lennart Muigav aga õige tihti kaugetel maadel oli viibinud ja Kiruveres oli vaja seadusi teha aasta läbi, andis ta oma aujärje hoida teistele ning ei soovinud seda enam tol aastal ise võtta. Ja nii juhtus, et tol aastal ei olnud Kiruveres ühte kuningat ega tema aujärje, vaid mitmed paremad ja vägevad istusid kui võrdsed ning otsustasid asju koos. Aga et hoida korda ja selgitada seadusi määrati üks nende seast, nimelt Andrus Idateekäija, eestkõnelejaks ja korraldajaks. Kuningas Lennart Muigav võttis kokku oma sõdalased ja muu rahva ja seadis oma aujärje ja kindla laagri hoopis kaugemale nõlvale, kus tema rahvas tegi tööd ja kandis kokku palju vara.

Nagu juba ammu kombeks tuli Kärjatele paremate kõrval ka nende kaaskonda, osavaid käsitöölisi ja kaupmehi. Paremaid tuli ka kaugemalt ja neid oli palju. Nii tuli Taraila Taraila poeg oma rahvaga Leedumaalt ja Martinš Latgalest oma rahvaga. Ja nii peeti turgu ja kaubitseti Kiruveres ning rohkelt rahvast käis seal. Ning õhtuti mängiti pilli ja tantsiti tantse. Osavad sõdalased, kes oma vanematega kaasas, kogunesid isekeskis ja võtsid mõõtu osavuses ning näitasid oma vaprust sõjamängudes. Nagu juba aastaid kombeks toimus Kärjatel ka suur pidusöök, kus kõiksugu peeneid roogi ja veel peenemaid jooke sai maitsta. Ja seal tantsiti ja lauldi ja oldi väga rõõmsad.

Aga kõik ei olnud rõõmsad, vaid kiskusid riidu ja norisid tüli. Ja nii juhtuski, et mitmed Latgalest pärit paremad ei olnud rahul omale määratud Kärjate laagrikohaga, vaid nõudsid rohkem maad ja püüdsid seda väevõimuga teistelt ära võtta. Kiruvere paremad aga sekkusid ja tahtsid teha rahu ning otsida lepitust. Latgale mehed aga olid väga vihased ja otsisid tüli. Et neid aga oli palju vähem, kui mehi kokku Kiruvere malevas, siis nad taganesid relvi viibutades metsade ja soode vahele peitu ning saatsid kiirelt sõna omadele, et kogutagu mehi ja tuldagu neile appi. Ja tuli veel mehi Latgalest ja Liivist ja mujalt. Ning neid ei juhtinud keegi muu, kui Eidis Hirmus, kes oli vandunud kättemaksu tolle korra eest, kui Kiruvere malev teda lõi. Seal oli sõdalasi mitmest hõimust ja keelest ning nad tulid laevadega.

Aga Kiruvere paremad kogusid samuti kokku oma sõdalased ja relvis mehed ning neid oli samuti palju. Ning neile tuli appi Taraila Taraila poeg oma rahvaga. Ja nii tahtsid Kiruvere paremad lüüa puruks metsas redutavad vaenlased enne kui neile abi jõuab, sest sedaviisi oleks Kiruvere meestel olnud ülekaal aga muidu oleksid malevad olnud võrdsed. Vastased olid aga kavalad ja nad hiilisid metsade vahel, samas kui Kiruvere suur malev marssis mööda teid ja luuras neid. Ning mitmeid kordi märgati vaenlast ja saadi nende kohta sõna aga ei saadud neid mitte kätte.

Ja nii peitsid Kiruvere paremad oma väed metsa ning jäid ootama, kunas vaenlase abijõud tulevad, sest siis oleks vastane julgenud välja tulla ja lahingu lahtisel maal vastu võtta, nii nagu au ja komme nõuavad. See juhtuski ja vastane tungis ülbelt Kiruvere külla rüüstama. Ja uhkelt läksid nende vastu Kiruvere mehed ja löid kokku oma kilbid. Vaenuväed liikusid rivis teineteise peale ja õhk oli paks viskerelvadest ja nooltest. Ja Taraila Taraila poeg ei kannatanud enam oodata, vaid tormas vähestega rivist välja vastase peale. Ja tema järgi tormasid välja ka teised ja Kiruvere rivi lagunes. Lahing oli hirmus ja palju vapraid mehi langes. Aga et nende rivi oli segi, hakkasid Kiruvere mehed alla jääma ja taganema. Ja Taraila Taraila poeg sai raskelt haavata aga tema rahvas päästis ta ja ta jäi ellu, samas

kui õige mitmed malevast langesid. Ning nende seast võitlesid mitmed vapralt ja osavalt, nagu Suur-Vahur, kes oma pika kasvu ja suure jõuga tuntud on ja Lauri, keda Vareseks hüütakse ja palju teisigi. Ja langes ka Suur-Vahur odahoobist, olles kolm vastast tapnud ja Kiruvere paremad mehed said lüüa ja nende rivi suruti tagasi.

Lennart Muigav ja teised nägid, et lahing nende vastu kippus minema. Ja nad hakkasid tagasi tõmbuma kitsamasse kohta, et seal vastase suure arvu vastu end hoida ja vaenlast lüüa. Aga vastane asus hoopis küla rüüstama ja nii said mõned Kiruvere paremad siiski pakku. Ja nii sai Eidis Hirmus oma kättemaksu ja suure sõjasaagi ning palju orje ning läks rahulolevalt koju. Ja nii juhtus, nagu ikka kombeks, et lihtrahvas jäi lahtisel maal vaenlase rüüstada, kui paremad end hoidsid ja valmis olid, et tuleval aastal rüüstajatele kätte maksta.

